

**BELEIDSPLAN
SEKSULE INTIMIDATIE
(VOG)**

JUNI 2016

Inleiding

Binnen de Vereniging Gehandicapte Wintersporters (VGW) willen we zo goed mogelijk zorgen dat de activiteiten van de vereniging in een veilige omgeving plaatsvinden. Er zijn de afgelopen jaren onrustbarende berichten geweest over incidenten van seksuele intimidatie in ons land. Gezien dit feit voelt het bestuur zich aan haar leden verplicht specifiek beleid te ontwikkelen om dit soort incidenten binnen de vereniging zoveel mogelijk te voorkomen. Tot nu toe zijn er bij de VGW gelukkig vrijwel geen signalen geweest van incidenten waarbij seksuele intimidatie een rol speelde. Echter ieder geval van seksuele intimidatie is er een te veel; de gevolgen voor zowel het slachtoffer als de sportomgeving zijn te ingrijpend en onacceptabel.

Bij de VGW kan een deelnemer (iemand met een lichamelijke beperking die mee doet aan activiteiten van de VGW), maar ook een vrijwilliger (begeleider, skileraar, ADL-er of iemand die een ondersteunende rol vervult bij de VGW) te maken krijgen met seksueel intimiderend gedrag.

Binnen de VGW hebben we in de onderlinge contacten tussen (jeugdige) deelnemers en vrijwilligers te maken met intimiteit. Bij veel activiteiten is sprake van lichamelijk contact. Gedacht kan worden aanraking bij het inbinden van de deelnemer, aan het stoeien tijdens de activiteiten en bij het verlenen van assistentie in kleine ruimten zoals toiletten. Deze activiteiten zijn normaal bij de VGW.

Belangrijk is dat er met name bij deze intieme contacten voor gewaakt wordt dat deze niet als seksueel intimiderend ervaren worden.

De essentie van seksuele intimidatie is dat deelnemers geconfronteerd worden *'met zaken of gedrag van seksuele aard die (naar ze ervaren) hun functioneren belemmert'*. Het kan hierbij gaan om (bedoeld of onbedoeld) handtastelijkheden of seksueel getinte opmerkingen. Ook hinderlijk volgen van iemand kan seksueel intimiderend worden gevonden.

Het bestuur maakt een beleidplan "preventie van seksuele intimidatie"; de uitgangspunten, gedragsregels en instrumenten. De leden in alle lagen van de vereniging zorgen voor de uitvoering. Het is vooral aan de vrijwilligers om een omgeving en een sfeer te creëren waarin de deelnemer zich veilig voelt. Alleen als bestuur én de leden zich volledig inzetten met betrekking tot het voorkomen

van seksuele intimidatie, is het beleid effectief.

Het actieplan 2016-2018 beschrijft de stappen die het bestuur de komende jaren gaat zetten v.w.b dit beleid.

Gedragsregels en uitgangspunten

Het beleid “preventie van seksuele intimidatie” houdt in dat stappen worden genomen om seksuele intimidatie te voorkomen. Het beleid geldt voor alle leden van de vereniging; deelnemers, begeleiders, skileraren, ADL-ers, bestuurs- en commissieleden; maar ook voor ouders/verzorgers.

De VGW probeert seksuele intimidatie informeel tegen te gaan door te zorgen voor goede overlegstructuren, een prettig sociaal klimaat en voldoende aandacht voor de individuele vrijwilliger, deelnemer en ouder/verzorger. Een lid draagt bij aan de preventie van seksuele intimidatie door problemen tijdig te onderkennen en te bespreken.

NOC*NSF creëert, in de haar gedefinieerde uitgangspunten/gedragsregels, duidelijkheid over wat wel en wat niet toelaatbaar is v.w.b. seksuele intimidatie. Zie bijlage 1.

Uitgangspunt is dat binnen de VGW deze punten/regels actief uitgedragen worden en consequent gehandhaafd blijven.

Het beleid ter voorkoming van seksuele intimidatie, de uitgangspunten en gedragsregels wordt met name aan de orde gesteld tijdens individuele gesprekken met vrijwilligers (bij entree en tussentijdse evaluatie), commissievergaderingen, reisleidersoverleg, bestuursoverleg en in onze leraren- en begeleidersopleidingen.

Als er door een lid een of meerdere van deze uitgangspunten/gedragsregels overtreden wordt, zal deze daar zo snel mogelijk bewust van gemaakt worden. Indien ondanks waarschuwingen een lid in overtreding blijft gaan, kan dit lid geroyeerd worden.

De VGW neemt deze uitgangspunten/gedragsregels op in het VGW-Afsprakendossier. De leden van de VGW worden door het bestuur nader geïnformeerd over het beleidsplan “preventie seksuele intimidatie”, en de daarbij gehanteerde instrumenten (zie hoofdstuk communicatie). Aan de inschrijfvoorwaarden worden deze uitgangspunten/gedragsregels toegevoegd.

Instrumenten

Deze instrumenten zijn hulpmiddelen om met de kwestie “seksueel intimiderend gedrag” om te gaan.

De VGW hanteert er drie:

1. De Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)
2. Vertrouwenspersonen en klachtencommissie.
3. Communicatie

1. Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)

Een VOG is een hulpmiddel om meer zekerheid te verkrijgen over het verleden van een nieuwe vrijwilliger. Het ministerie van Justitie verklaart in een VOG dat er v.w.b. de aanvrager ervan geen aanwijzingen gevonden zijn dat deze een risico vormt voor de functie waarvoor de verklaring wordt aangevraagd. Zo zal iemand die ooit veroordeeld is voor ontucht met minderjarigen geen VOG krijgen voor vrijwilligerswerk bij de VGW. Als een vrijwilliger geen VOG overlegt, zal het voor deze niet mogelijk zijn om vrijwilligerswerk bij de VGW te doen.

Met name omdat iedere vrijwilliger potentieel met minderjarigen te maken kan krijgen vindt de VGW het belangrijk dat iedere vrijwilliger een Verklaring Omtrent het Gedrag aanvraagt. Het hebben van een VOG biedt geen garantie dat seksuele intimidatie nooit plaats zal vinden. Het is een hulpmiddel.

Na 5 jaar verloopt een VOG en moet het opnieuw aangevraagd worden.

2. Vertrouwenspersonen en klachtencommissie.

De VGW biedt hulp aan vrijwilligers en deelnemers, die geconfronteerd zijn met seksuele intimidatie. Vertrouwenspersonen en de klachtencommissie (zie bijlage 2) vervullen hierbij een centrale rol, en werken nauw samen bij de aanpak van de klachten. Hoe zij hun samenwerking vorm geven bepalen zij in onderling overleg.

3. Communicatie

Voorlichting is een essentieel onderdeel van het beleid “preventie van seksuele intimidatie”. Het bestuur informeert de leden over dit beleid. Het bestuur onderhoudt de contacten met de media en derden wanneer sprake is van een incident.

- Het beleidsplan VGW “preventie van seksuele intimidatie” staat op de website.
- De contactgegevens van de vertrouwenspersonen en de klachtencommissie staan

vermeld op de website.

- In het jaarverslag wordt aandacht besteed dit specifieke beleid.
- Het informatiemateriaal van NOC*NSF wordt richting begeleiders en skileraren via de betreffende commissies verspreid samen met de uitgangspunten/gedragsregels (in PDF). Reisleiders zorgen voor verspreiding richting ADL-ers.

Actieplan 2016-2018

Aan de hand van dit actieplan wil het bestuur de komende jaren werken aan het voorkomen van seksuele intimidatie.

- Uitgangspunten/gedragsregels en beleidsstuk “preventie van seksuele intimidatie” zet het bestuur op de website, neemt het op in het VGW-Afsprakendossier, voegt het toe aan de inschrijfvoorwaarden en stuurt het als PDF aan de vrijwilligers.
- Tijdens de begeleiders/lerarendag 2016 nodigt het bestuur NOC-NSF uit om een toelichting te geven en eventuele vragen te beantwoorden.
- In het lidmaatschapsjaar 2016-2017 worden eerst VOG verklaringen aangevraagd voor het bestuur en skileraren. Deze verklaring is verplicht om als vrijwilliger binnen de VGW te acteren. In het lidmaatschapsjaar 2017-2018 wordt het verplicht voor alle vrijwilligers binnen de VGW. Op deze manier wordt de VOG verklaring trapsgewijs ingevoerd. In het lidmaatschapsjaar 2018-2019 hebben alle vrijwilligers binnen de VGW een VOG verklaring.

Bijlage 1: Uitgangspunten en gedragsregels

Voor gedragingen en onderlinge contacten tussen de leden hanteert de VGW algemene uitgangspunten en gedragsregels (enigszins gewijzigd overgenomen van NOC*NSF). Deze uitgangspunten en gedragsregels geven aan waar de grenzen liggen in het contact.

1A. Uitgangspunten

- Ik houd rekening met de grenzen die de ander aangeeft.
- Ik val de ander niet lastig.
- Ik berokken de ander geen schade.
- Ik maak op geen enkele wijze misbruik van mijn machtspositie.
- Ik kom niet ongewenst te dichtbij en raak de ander niet tegen zijn of haar wil aan.
- Ik geef de ander geen ongewenste seksueel getinte aandacht.
- Ik stel geen ongepaste vragen en maakt geen ongewenste opmerkingen over iemands persoonlijke leven of uiterlijk.
- Als iemand mij hindert of lastig valt vraag ik hem/haar hiermee te stoppen. Als dat niet helpt vraag ik een ander om hulp.
- Ik zorg er voor dat anderen zich ook aan deze afspraken houden en spreek degene aan die zich daar niet aan houdt en meld dit zo nodig bij de vertrouwenspersoon en/of klachtencommissie.
- Bij twijfel vraag ik de ander of mijn gedrag gewenst is.

1B. Gedragsregels

- Een lid onthoudt zich ervan een ander lid te bejegenen op een wijze die hem of haar in zijn waardigheid aantast, én verder in het privé leven van de ander door te dringen dan nodig is in het kader van de sportbeoefening.
- Een lid onthoudt zich van elke vorm van (machts-)misbruik of seksuele intimidatie tegenover een ander lid.
- Seksuele handelingen en seksuele relaties tussen de vrijwilliger en de (jeugdige) deelnemer tot zestien jaar zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.
- Een lid mag een ander lid niet op een zodanige wijze aanraken dat deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard ervaren zal worden, zoals doorgaans het geval zal zijn bij het doelbewust (doen) aanraken van geslachtsdelen, billen en borsten. *(Tenzij dit natuurlijk het logisch gevolg is van wederzijdse avances gemaakt door 2 leden die beide volgens gangbare normen oud genoeg zijn.)*
- Een lid onthoudt zich van (verbale) seksueel getinte intimiteiten via welk

communicatiemiddel dan ook.

- Een lid zal tijdens VGW-activiteiten gereserveerd en met respect omgaan met andere leden, daarbij rekening houdend met een ruimte waarin de ander zich bevindt, zoals in een hotel of een toiletvoorziening.
- Een lid heeft de plicht -voor zover in zijn vermogen ligt –een ander lid te beschermen tegen schade en (machts-)misbruik als gevolg van seksuele intimidatie. Daar waar bekend of geregeld is wie de belangen van de (jeugdige) leden behartigt, is de vrijwilliger verplicht met deze personen of instanties samen te werken, opdat zij hun werk goed kunnen uitoefenen.
- Leden zullen elkaar geen (im-)materiële vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling tegenprestaties te vragen.
- Een lid zal er actief op toezien dat deze regels worden nageleefd door iedereen die bij een VGW-activiteit betrokken is. Indien een lid signaleert dat niet in overeenstemming met de gedragsregels wordt gehandeld dan onderneemt hij/zij de noodzakelijke acties.
- In die gevallen waarin de gedragsregels niet (direct) voorzien, ligt het binnen de verantwoordelijkheid van een lid in de geest hiervan te handelen.

Bijlage 2 : Vertrouwenspersoon en klachtencommissie

De VGW heeft een klachtenregeling ingesteld waarin de rollen van vertrouwenspersoon en klachtencommissie zijn beschreven. (www.vgw-online.nl/pg-21629-7-48045/pagina/klachtenprocedure.html)

2a. Vertrouwenspersoon

De vertrouwenspersoon is binnen de VGW in principe het eerste aanspreekpunt voor iedereen die te maken heeft met seksuele intimidatie of ander ongewenst gedrag. De vertrouwenspersoon bemiddelt bij klachten, hij/zij is er voor deelnemers, ouders van deelnemers en vrijwilligers. De VGW kent twee vertrouwenspersonen (een vrouw en een man). Op de website van de VGW staan de contactgegevens vermeld.

De vertrouwenspersoon is beschikbaar voor iedereen die opmerkingen/vragen heeft over seksuele intimidatie, of over een concreet incident een gesprek wil met de vereniging.

De vertrouwenspersoon zorgt voor een nauwkeurige registratie van incidenten inzake seksuele intimidatie, en rapporteert hierover jaarlijks aan het bestuur.

2b. De klachtencommissie

Een klacht aangaande seksuele intimidatie kan ook rechtstreeks bij de klachtencommissie van de VGW ingediend worden. De klachtencommissie onderzoekt ingediende klachten strikt vertrouwelijk en beschermt daarmee de belangen van alle leden. Deze commissie bestaat uit een voorzitter en twee leden. Gevraagd en ongevraagd geeft de commissie advies aan het bestuur over de (on-)gegrondheid van klachten en over het nemen van maatregelen. Over de ingediende klacht houdt de commissie een hoorzitting. Gemotiveerd brengt de klachtencommissie een advies uit aan het bestuur.

Ook de klachtencommissie zorgt voor een nauwkeurige registratie van incidenten inzake seksuele intimidatie, en rapporteert hierover jaarlijks aan het bestuur.